

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo  
ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų  
2 priedas

TVIRTINU

Muitinės departamento prie Lietuvos  
Respublikos finansų ministerijos  
generalinis direktorius

## Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

2024-02-22 Nr. 7BE-835

(data)

Vilnius

(Vieta)

<b>1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas</b> (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Imuniteto tarnybos atlikta Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizė ir vertinimas muitinės formalumų, susijusių su dėl Rusijos veiksmų ir padėties Baltarusijoje ribojamų priemonių taikymu veiklos srityje
<b>2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą</b>	Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Imuniteto tarnybos vyresnysis patarėjas Žydrūnas Butkevičius, vyriausieji tyrėjai Vaida Bagdanavičienė, Algirdas Rupšys ir Honorata Siniavskaja
<b>3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.</b>	2023 m. rugsėjo 14 d. – 2024 m. vasario 22 d. Analizuotas laikotarpis: 2022 m. sausio 1 d. – 2023 m. spalio 31 d.
<b>4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą</b> Rizikų lygiai pagal poveikio ir tikimybės kriterijus nustatyti remiantis Lietuvos Respublikos muitinės korupcijos rizikų valdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2022 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1BE-1028 „Dėl Lietuvos Respublikos muitinės korupcijos rizikų valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.	

POVEIKIS	<b>Katastrofinis</b>	5	10	15	20	25 <b>R<sub>2</sub>, R<sub>3</sub></b>
	<b>Kritinis</b>	4	8	12	16	20
	<b>Pastebimas</b>	3	6	9	12 <b>R<sub>1</sub></b>	15
	<b>Žemas</b>	2	4	6	8	10
	<b>Nereikšmingas</b>	1	2	3	4	5
		<b>Labai žema</b>	<b>Žema</b>	<b>Vidutinė</b>	<b>Aukšta</b>	<b>Labai aukšta</b>
TIKIMYBĖ						

**4.1. Raudonas rizikingumo lygis**  
(žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)

**R<sub>2</sub>** – Galimybė išvengti muitinio tikrinimo dėl skirtingo analogiškais atvejais rizikos vertinimo.  
Pasireiškimo tikimybė yra labai tikėtina (5 balai) – tikimybė, kad įvykis įvyks per ateinančius metus, yra didelė (50–100 proc.), o rizikos poveikis vertinamas kaip didelis (4 balai); pagal rizikos lygį (reitingą) (20 balų) ši rizika priskirtina didelei rizikai (15-25 balai);  
**R<sub>3</sub>** – Nepakankamas tarptautinių sankcijų įgyvendinimo teisinis reglamentavimas.  
Pasireiškimo tikimybė yra labai tikėtina (5 balai) – tikimybė, kad įvykis įvyks per ateinančius metus, yra didelė (50–100 proc.), o rizikos poveikis vertinamas kaip didelis (4 balai); pagal rizikos lygį (reitingą) (20 balų) ši rizika priskirtina didelei rizikai (15-25 balai).

**4.2. Geltonas rizikingumo lygis** (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)

**R<sub>1</sub>** - Galimybė piknaudžiauti priimant diskrecinius sprendimus dėl prekių, kurioms taikomos tarptautinės sankcijos, tikrinimo apimties.  
Pasireiškimo tikimybė yra gana tikėtina (4 balai), kad įvykis įvyks per ateinančius metus, vertinamas kaip pakankamai realus (20–50 proc.), o rizikos poveikis vertinamas kaip vidutinis (3 balai); pagal rizikos lygį (reitingą) (12 balų) ši rizika priskirtina tikėtinai rizikai (6-12 balų).

<b>4.3. Žalias rizikingumo lygis</b> (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	
<b>Kita informacija</b>	
<b>5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo</b>	Atsižvelgiant į tai, kad 2-oji ir 3-oji rizika (R <sub>2</sub> ir R <sub>3</sub> ) patenka į aukščiausio (raudono) rizikingumo lygį, vadovaujantis Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“, 21.6.3 p p. siūloma šių rizikų mažinimui atlikti korupcijos rizikos veiksmų nustatymą.
<b>6. Kitos pastabos</b>	
<b>7. Priedai</b>	1 priedas 2 priedas
<b>Išvadą parengęs asmenys:</b> Imuniteto tarnybos vyresnysis patarėjas Žydrūnas Butkevičius; vyriausieji tyrėjai: Vaida Bagdanavičienė, Algirdas Rupšys, Honorata Siniavskaja	<i>(parašas)</i>

## Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados priedas Nr. 1

<b>1. Rizika (pavadinimas, lygis)</b>	<b>R<sub>2</sub></b> – Galimybė išvengti muitinio tikrinimo dėl skirtingo analogiškais atvejais rizikos vertinimo
<b>2. Veiklos sritis (-ys) ir viešojo sektoriaus subjekto administracijos padalinys (-iai), kuriame (-iuose) ji nustatyta.</b>	Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis teiktos importo ir eksporto deklaracijos, įformintos teritorinių muitinių krovinių postuose „Centras“ (importo/eksporto įstaigose) ir pasienio muitinės postuose (išvežimo įstaigose), kuriuose deklaruotos sankcionuotos prekės.
<b>3. Esama padėtis (situacijos aprašymas):</b>	<p>Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys tarptautinių sankcijų taikymą Rusijai ir Baltarusijai yra 2014 m. liepos 31 d. Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje (toliau – Reglamentas Nr. 833/2014), ir 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos išitraukimą į Rusijos agresiją prieš Ukrainą (toliau – Reglamentas Nr. 765/2006) bei kiti Tarybos Reglamentai iš dalies keičiantys ar papildantys šiuos reglamentus. Muitinės veikloje, susijusioje su tarptautinių sankcijų taikymu, stebima situacija, kai verslo subjektai, pasinaudodami muitinėje naudojamų informacinių sistemų spragomis įvairiais būdais apeidami šias sankcijas siekia išvengti muitinės kontrolės.</p> <p>Toliau aprašomi iš Muitinės kriminalinės tarnybos (toliau – MKT) pateikto muitinės deklaracijų, kurių įforminimo metu, atlikus tikrinimus (84473) pagal rizikos profilius, skirtus sankcijų kontrolės užtikrinimui, buvo nustatyti neatitikimai (1059), sąrašo pasirinktinai analizuoti 22 deklaracijų, kuriose deklaruotos sankcionuotos prekės, neišleidimo/išleidimo atvejai (56 importo/eksporto deklaracijos), esama situacija dėl atliktos analizės metu identifikuotų rizikos veiksnių, sąlygojančių galimybę išvengti muitinio tikrinimo dėl analogiškais atvejais atliekamo skirtingo rizikos vertinimo, mažinimui ir šalinimui taikytinų priemonių derinimo su kompetentingais Muitinės departamento (toliau – MD) struktūriniais padaliniais – Veiklos priežiūros ir netarifinių priemonių kontrolės (toliau – VPNPKS), Muitinės procedūrų (toliau – MPS) skyriais, MKT Rizikos valdymo skyriumi (toliau – RVS) – procese gauta informacija bei teritorinių muitinių (toliau – TM) pateikti atsakymai dėl rizikos valdymo, prižasčių, trukdančių tinkamai tą daryti, ir jų nuomone, reikalingų papildomų priemonių tinkamam tarptautinių sankcijų įgyvendinimo muitinėje užtikrinimui.</p> <p>Nustatyta:</p> <p>1. Pirmu ir/ar antru atveju atlikus tikrinimą ir neišleidus eksporto deklaracijų dėl to, kad jose deklaruotos eksportuojamos prekės pateko į sankcionuotų prekių sąrašą, <i>(viešai neskelbtina informacija)</i>, deklaracija įforminta žaliajame kanale</p>

(iš ko matyti, kad sankcijų kontrolės užtikrinimui sukurtas rizikos profilis neveikė).

Minėtais atvejais deklaracijai patekus į žaliąjį kanalą, eliminuota prievolė patikrinti, kas konkrečiu atveju eksportuojamoms prekėms buvo įforminta prieš tai, bei, ar pašalinti ankstesnių tikrinimų metu nustatyti trūkumai, bei kokie deklaraciją lydintys dokumentai pateikti paskesniaisiais atvejais, kai deklaracijos buvo išleistos.

Analizės atlikimo metu MKT RVS informavo, kad Rizikos įvertinimo ir kontrolės sistema (toliau – RIKS), (*viešai neskelbtina informacija*). Informacinių sistemų pagalba šiuo metu yra užtikrinta, kad prekėms pateikiamoms antrą, trečią ar daugiau kartų muitinės pareigūnai muitinio tikrinimo instrukcijoje mato, kad ji yra pateikiama ne pirmą kartą deklaruoiant transporto priemones. Tokia muitinio tikrinimo instrukcija yra galima tik todėl, kad (*viešai neskelbtina informacija*). Su MD kompetentingais padaliniais buvo ne kartą ieškota sprendimų, kaip galima būtų taip kontroliuoti deklaracijas su kitomis prekėmis, tačiau jų nerasta, (*viešai neskelbtina informacija*).

Dėl galimybės neišleisti deklaracijos dėl prekėms/asmenims taikomų draudimų ir apribojimų tarptautinių sankcijų srityje, sistemos priemonėmis informuoti (pateikti informaciją tikrinimo instrukcijose) muitinės pareigūnus apie pakartotinai toms pačioms prekėms pateiktą deklaraciją ir nustatyti prievolę jiems patikrinti, ar pašalinti ankstesnio tikrinimo metu nustatyti trūkumai (pažeidimai/neatitikimai), MKT RVS informavo, kad (*viešai neskelbtina informacija*).

VPNPKS informavo, kad problema, susijusi su tų pačių prekių deklaravimu, kai, įtarus, jog pažeidžiamos sankcijos, deklaracija jau kartą buvo neišleista, buvo svarstoma ir 2024 m. sausio 31 d. vykusio posėdžio metu, MD VPNPKS, MKT, TM vis dar vyksta vidinės diskusijos galimam šios problemos sprendimui rasti.

2. Iš to paties siuntėjo tam pačiam gavėjui RU pateiktų 5 eksporto deklaracijų, kuriose prekė buvo deklaruota tuo pačiu kodu, 2 deklaracijos buvo įformintos žaliajame kanale, 3 deklaracijos, patekę į geltonąjį kanalą tikrinimo instrukcijoje nurodant (*viešai neskelbtina informacija*), nebuvo išleistos dėl jose deklaruotoms prekėms taikomų eksporto draudimų (eksporto deklaracijos Nr. 22LTKC0100EK245D11 (2022-10-04), Nr. 22LTKC0100EK258A83 (2022-10-11), Nr. 22LTLC0100EK24C4F9 (2022-10-11), Nr. 22LTKC01010EK25A552 (2022-10-11) ir Nr. 22LTLC0100EK24E565 (2022-10-12)).

Matyti, kad analogiškais atvejais rizika sistemos priemonėmis buvo vertinama nevienodai.

MKT RVS informavo, Lietuvos Respublikos muitinė siekdama užkardyti galimus sankcijų apėjimus (kai asmenys stengiasi išvengti sankcijų taikymo, deklaracijoje naudodami duomenis susijusius, su kitomis gavėjo, kilmės šalimis, neteisingais prekių kodais, jų aprašymais, nepagrįstais maršrutais ir pan.), ėmėsi palapsniui įgyvendinti kontrolės priemones. Šiuo metu LR muitinėje yra priimti sprendimai dėl kontrolės priemonių, kurios yra orientuotos į rizikingiausias sritis, taikymo. Rizikos profilių suveikimo apimtys nustatomos po atliktos analizės, kontrolės priemonės ir draudimai dėl prekių neišleidimo ir pan. priimami kiekvienu atveju skirtingai, nes Europos Sąjungos teisės aktai nenustato sankcijų taikymo, pvz. vidurinės Azijos šalims. Retrospektyviai analizuojant deklaracijos duomenis ir nustatant naujas muitinės kontrolės vengimo aplinkybes, reaguojama nedelsiant vadovaujantis teisės aktu

nuostatomis pagrįstais draudimais. Atsižvelgiant į tai, neatmetama galimybė, kad (*viešai neskelbtina informacija*).

3. Nustatytas ir atvejis, kai pirmą kartą dėl prekių taikomų draudimų deklaracija nebuvo išleista, (*viešai neskelbtina informacija*), kur, nenustačius pažeidimų, deklaracija buvo išleista (žr. žemiau).

(*viešai neskelbtina informacija*)

Šis atvejis rodo, kad atstovavimo muitinėje paslaugas teikiantys asmenys turi galimybę (*viešai neskelbtina informacija*), jose nurodytų duomenų tikrinimas, sprendimų dėl tikrinimo priėmimas, įforminimo ir tikrinimo proceso priežiūra ir kontrolė bei sprendimų dėl įforminimo pabaigos ir prekių išleidimo priėmimas. Kaip informavo MPS, situacija bus sukontroliuota, kai nuo 2024 m. kovo 11 d. Išmaniojoje muitinės deklaracijų apdorojimo sistemoje (toliau – iMDAS) bus tik viena importo/eksporto įstaiga.

4. Pirmuoju atveju deklaracijai patekus į geltonąjį kanalą, atlikus muitinį tikrinimą pagal tikrinimo instrukciją (*viešai neskelbtina informacija*), deklaracija neišleista deklarantui nepateikus eksporto leidimo arba EIM išvados. Antruoju atveju deklaruojant tas pačias prekes prie deklaraciją lydinčiųjų dokumentų buvo papildomai pateikta (*viešai neskelbtina informacija*), nenustačius pažeidimų, deklaracija išleista. Taigi, pirmuoju atveju buvo reikalaujama eksporto leidimo/licencijos ar EIM išvados, o antruoju atveju tikrinimą atlikusiam pareigūnui įtarimų dėl deklaruotų prekių dvejopos paskirties nekilo; abejotinos kilmės raštas buvo įvertintas kaip tinkamas įrodymas, jog prekės nėra dvejopos paskirties (*viešai neskelbtina informacija*); arba kitų prekių deklaravimo antruoju atveju deklaracija buvo išleista nenustačius pažeidimų, nors prie deklaracijos buvo pridėti tokie pat ją lydintys dokumentai, kaip ir pirmuoju atveju, kai deklaracija nebuvo išleista ((*viešai neskelbtina informacija*); arba – pirmuoju atveju prekės neišleistos, kai pasikonsultavus su kompetentingu pareigūnu turėjo būti pateikta eksporto licencija, tačiau ji nebuvo pateikta; antruoju atveju deklaracijai patekus į tą patį krovinių postą „Centras“, tačiau dokumentinį tikrinimą atlikus kitam muitinės pareigūnui, deklaracija išleista nenustačius pažeidimų (*viešai neskelbtina informacija*).

5. Pirmuoju atveju deklaracija neišleista, nes joje deklaruotos prabangos prekės (kurių vieneto vertė viršijo 300 eur), kurių eksportas draudžiamas, be to tikrinimo metu nustatyta, kad viena preke deklaruotos prekės turi būti deklaruojamos kaip dvi atskiros prekės, klasifikuojamos skirtingais prekių kodais. Antruoju atveju deklarantas pateikė deklaraciją su tokiais pačiais duomenimis, papildydamas tik prekės aprašymą, tikrinimo instrukcija buvo pateikta tokia pati, kaip ir pirmuoju atveju. Nenustačius pažeidimų, deklaracija buvo išleista (*viešai neskelbtina informacija*); arba – tris kartus iš eilės nebuvo išleistos eksporto deklaracijos dėl eksportuojamoms prekėms taikomų draudimų; ketvirtuoju atveju deklaracijos įforminimas vyko tame pačiame krovinių poste „Centras“ kaip ir antruoju atveju, tačiau dokumentinį tikrinimą atliko kitas muitinės pareigūnas, kuris nenustatęs pažeidimų deklaraciją išleido (*viešai neskelbtina informacija*); arba – tris kartus iš eilės neišleisus eksporto

deklaracijų dėl jose deklaruojamoms prekėms taikomų draudimų, trečiąją kartą teikiant eksporto deklaraciją atitinkama prekė, dėl kuriai taikomų draudimų nebuvo išleistos prieš tai teiktos eksporto deklaracijos, eksporto deklaracijoje nebuvo nurodyta, tačiau prie šios deklaracijos pateikti lydintieji dokumentai buvo tokie patys kaip ir pirmaisiais atvejais; deklaracija įforminta žaliajame kanale (*viešai neskelbtina informacija*).

Atlikta 4 ir 5 punktuose minėtų atvejų analizė parodė, kad tapačiais atvejais tikrinimą nurodant atlikti pagal tokias pat tikrinimo instrukcijas, muitinis tikrinimas skirtingose muitinės įstaigose arba netgi toje pačioje muitinės įstaigoje tik skirtingų muitinės pareigūnų atliekamas nevienodai. Nuo to, kaip buvo įvertinta su konkrečiomis prekėmis ir/ar ūkio subjektais susijusi rizika, priklausė muitinio tikrinimo atlikimo kokybė, muitinio tikrinimo rezultatų įforminimas bei galutinio sprendimo dėl prekių išleidimo/neišleidimo priėmimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizės ir vertinimo muitinės formalumų, susijusių su dėl Rusijos veiksmų ir padėties Baltarusijoje ribojamų priemonių taikymu, už 2022 m. laikotarpį metu 2023 m. spalio 13 d. raštu Nr. (1.13Mr)3BE-7625 „Dėl informacijos pateikimo“ buvo kreiptasi į teritorines muitines (toliau – TM), be kita ko paklausiant, koku būdu TM postuose, siekiant užtikrinti tarptautinių sankcijų įgyvendinimą, valdoma rizika; ar esama priežasčių, trukdančių tinkamai vykdyti rizikos profilių reikalavimus ar valdyti riziką lokaliai; kokios, jų nuomone, kitos papildomos priemonės reikalingos, siekiant užtikrinti tinkamą tarptautinių sankcijų įgyvendinimą muitinėje. TM atsakė (Vilniaus TM 2023-10-17 raštas Nr. 2VE-11973 „Atsakymas“, Kauno TM 2023 m. spalio 20 d. raštas Nr. 2BE-19988 „Dėl informacijos pateikimo“, Klaipėdos TM 2023 m. spalio 19 d. raštas Nr. 2BE-19911 „Dėl informacijos pateikimo“) kad, siekiant užtikrinti tarptautinių sankcijų įgyvendinimą muitinėje, rizika dažniausiai valdoma vykdant rizikos profilių reikalavimus, tačiau pareigūnai riziką vertina ir lokaliai. Vilniaus TM nurodė, kad pareigūnams kyla sunkumų atliekant tikrinimus pagal rizikos profilių nurodymus dėl ilgų ir abstrakčių tikrinimo instrukcijų. Kauno TM taip pat nurodė, kad tikrinimą pagal rizikos profilius apsunkina nekonkretūs tikrinimo nurodymai, abstrakčios tikrinimo instrukcijos, pavyzdžiui, (*viešai neskelbtina informacija*), – posto pareigūnams sudėtinga nusistatyti tikrinimo objektus, nes jais gali būti ir asmenys, ir prekės. Darbą apsunkina ir tai, kad prie vieno tikrinimo būdo nurodomos kelios tikrinimo instrukcijos, priėmus reglamentų pakeitimus, KOMANDORE vėluojama patalpinti atitinkamas tikrinimo instrukcijas. Klaipėdos TM informavo, kad lokalus rizikos valdymas yra sudėtingas procesas, labai priklausantis nuo pareigūno kompetencijos ir profesionalumo, nes siekiant nustatyti, ar deklaruojamos prekės ir sankcionuotos, ar ne, dėl informacijos gausos reikia atlikti sudėtingą paiešką. Kauno ir Klaipėdos TM įvardijo priemones, reikalingas tinkamam tarptautinių sankcijų įgyvendinimui: nuolatinį mokymų, seminarų apie tarptautinių sankcijų taikymą praktikoje organizavimas, rizikos profilių tobulinimas, palengvinant pareigūnų darbą; naujo rizikos profilio, susijusio su sankcijomis, derinimas su postų, kuriuose turės būti vykdomi šio rizikos profilio reikalavimai, vadovybe; savalaikis informacijos perdavimas tarptautinių sankcijų taikymo procese tarp skirtingas funkcijas atliekančių padalinių.

Nauji sankcijų paketai Rusijai ir Baltarusijai įvedami priimant atitinkamus reglamentus, keičiančius/papildančius/panaikinančius Reglamento Nr. 833/2014 arba Reglamento Nr. 765/2006 atitinkamus straipsnius ir (arba) šiuose reglamentuose esančius priedus.

VPNPKS informavo, kad pasikeitus esamam teisiam reglamentavimui tarptautinių sankcijų taikymo srityje, organizuojami susitikimai (MS Teams priemonėmis) su TM/muitinės postų pareigūnais, kuriems pristatomos naujovės/ pakeitimai, diskutuojama teisės aktų nuostatų taikymo klausimais. Siekiant rasti tam tikros problemos sprendimą, vienodos praktikos įgyvendinimo tikslais, reguliariai, kas dvi savaites arba pagal poreikį, vyksta posėdžiai (MS Teams priemonėmis), kuriuose visada dalyvauja MD, TM krovinių postų „Centras“ vadovai (pavadautojai), prireikus, kviečiami TM, pasienio muitinės postų vadovai. Tačiau, kaip nurodė VPNPKS, esama problemų dėl savalaikio rekomendacijų, išaiškinimų muitinės pareigūnams teikimo: jei, keičiamas priedas (pvz., papildant naujais KN prekių kodais, išbraukiant KN prekių kodus), jis keičiamas visas, t. y. nėra atskirai reglamente nurodoma, kokie nauji KN prekių kodai įrašomi/išbraukiami. Atskiro sąrašo dėl naujai atsiradusių/išbrauktų KN prekių kodų sudarymui reikia sulygtinti galiojantį ir pakeistąjį priedus, o tai reikalauja didelių laiko ir darbo sąnaudų. Šiuo atveju stengiamasi, kad naujai atsiradę KN prekių kodai kuo greičiau būtų pateikiami rizikos vertinimui, integruojami į LITAR ir TARIC; jei keičiami straipsniai, tuomet vėlgi – palyginamos buvusio straipsnio nuostatos su naujomis įvedus naują sankcijų paketą ir visa tai atliekama rankiniu būdu; visi naujai priimami sankcijų paketai pirmiausiai skelbiami anglų kalba, vertimas į kitas Europos Sąjungos valstybių narių kalbas atsiranda vėliau.

Rizikos profiliai, kaip ir muitinio tikrinimo instrukcijos juose, yra rengiami ir derinami su MD kompetentingais skyriais, MKT, TM, stengiantis, kad jie būtų parengti kaip galima geriau, kad juose pateikiama muitinio tikrinimo instrukcija būtų kuo pilnesnė ir nuoseklesnė. Pažymėjo, kad pagal nusistovėjusią praktiką labai svarbus yra teisinio reglamentavimo tarptautinių sankcijų taikymo srityje pokyčių savalaikis perkėlimas į atitinkamų rizikos profilių muitinio tikrinimo instrukcijas, tačiau pasitaiko atvejų, kai pakeitimai tarptautines sankcijas nustatančiuose reglamentuose yra paskelbiami penktadienio vakarą arba savaitgalį. Tuomet rizikos profilis parengiamas pirmą-antrą darbo dieną.

VPNPKS supranta, kad muitinės pareigūnams būtų paprasčiau, jei rizikos profilio muitinio tikrinimo instrukcija būtų išdėstyta glaustai: ko muitinės pareigūnas turi reikalauti ir kokia turi būti veiksmų seka po teigiamo ar neigiamo rezultato (pvz., pateikti Kilmės sertifikatą ir, jei pateiktas, – įsitikinti, ar toms prekėms, kurios deklaruojamos, ir, jei taip, – deklaraciją išleisti, jei ne, – deklaracijos neišleisti). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad muitinės pareigūnai turi vertinti ne dokumento formą, bet jo turinį. Muitinio tikrinimo instrukcijose turi būti suformuluoti aiškūs nurodymai, į ką reikia atkreipti dėmesį, kokie dokumentai turi būti pateikti ir pan. Tiek Reglamento Nr. 833/2014, tiek Reglamento Nr. 765/2006 nuostatų dėstymas, atsižvelgiant ir į juose numatytas išimtis, yra sudėtingas. Todėl, rengiant rizikos profilius, galimi du variantai: arba pateikti didesnės apimties muitinio tikrinimo instrukciją, arba tiesiog parašyti „patikrinkite ar nepažeidžiamos sankcijos“ arba „patikrinkite ar nepažeistos Reglamento Nr. 833/2014 nuostatos“, arba „patikrinkite ar nepažeistos Reglamento Nr. 765/2006 nuostatos“ ir pan.

Muitinės mokymo centre (toliau – MMC) organizuojami seminarai „Reikalavimai gabenant strategines prekes ir vieningas sankcijų taikymas“.

Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2022 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 1B-195 patvirtintoje seminare „Reikalavimai gabenant strategines prekes ir vieningas sankcijų taikymas“ programoje nurodyta, kad šios programos uždaviniai yra: pristatyti mokymo dalyviams ribojimus, kurie taikomi prekybai su Rusija, Baltarusija ir kitomis šalimis; supažindinti su dvejetainės ir karinės paskirties prekių kontrolės sąrašais, suteikti žinių apie strateginių prekių identifikavimo ir rizikos taikymo ypatumus; formuoti vieningą sankcijų taikymo ir nustatytų priemonių įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje praktiką. Seminaro metu pristatomos temos: „Ribojimai prekybai su Baltarusija ir Rusija bei sustiprinta prekių kontrolė su kitomis šalimis“, „Dvejetainės paskirties prekių kontrolės sąrašas“, „Karinės paskirties prekių kontrolės sąrašas“, „Strateginių prekių identifikavimas ir rizikos indikatorių nustatymas“, „Vieningas sankcijų taikymas ir nustatytų priemonių įgyvendinimas Lietuvos Respublikos muitinėje“.

Pagal MMC mokymo grafikus mokymai „Reikalavimai gabenant strategines prekes ir vieningas sankcijų taikymas“ organizuoti: 2023 m. I pusmetį – 2 grupės po 40 dalyvių; 2023 m. II pusmetį – 2 grupės po 50; 2024 m. I pusmetį numatyta 1 grupė, 50 dalyvių.

Sprendžiant iš to, kad TM kaip priemonės, reikalingas tinkamam tarptautinių sankcijų įgyvendinimui, nurodė nuolatinių mokymų, seminarų apie tarptautinių sankcijų taikymą praktikoje organizavimo poreikį, teigtina, kad šiuo metu MMC organizuojami mokymai šioje srityje muitinės pareigūnams nėra pakankami.

VPNPKS informavo, kad tarptautinių sankcijų įgyvendinimo kontekste dažnu atveju tai susiję su teisinės atsakomybės, kilmės, klasifikavimo, muitinio įforminimo aspektais ir t.t. Todėl reikalingas MD funkcinių skyrių – ne tik VPNPKS, bet ir – Tarifų skyriaus (kilmės ir prekių klasifikavimo klausimai), Teisės skyriaus (atsakomybės taikymo klausimai), MPS (muitinio įforminimo klausimai) ir pan., taip pat ir atitinkamų TM funkcinių skyrių bei MMC išitraukimas į tokio pobūdžio mokymo procesą.

MMC nurodė, kad lektorių pareigybės aprašymuose yra numatyta įtraukti aktualią informaciją į mokymus, tobulinti savo vedamų mokymo medžiagą, metodiką, mokymo kokybę, kad mokymo procesas atitiktų praktinius Lietuvos Respublikos muitinėje dirbančių asmenų tarnybinės ir darbinės veiklos poreikius. Todėl lektoriai, ruošdamiesi mokymams, nuolatos atnaujina ir papildo mokymo medžiagą aktualiomis temomis, tame tarpe – ir tarptautinių sankcijų tema, kuri, išskyrus seminarą „Reikalavimai gabenant strategines prekes ir vieningas sankcijų taikymas“, dėstoma muitinės pareigūnų *įvadiniamame mokyme. Kvalifikacijos tobulinimo mokymuose* apie tarptautines sankcijas kalbama šiuose mokymo renginiuose: Muitinės postų pareigūnų kvalifikacijos tobulinimo mokyme, seminaruose „Mažos vertės siuntų, pašto siuntų deklaravimas muitinei“ (nauja programa), „Lengvatinės prekių kilmės nustatymo problematika“ (nauja programa), „Prekių tarifinis klasifikavimas. Atskirų Kombinuotosios nomenklatūros skirsnų apžvalga“, „Administracinių nusižengimų analizė ir tyrimo rezultatų įforminimas“, „Dvejetainės ir karinės paskirties prekių muitinės kontrolė“ bei visuose muitinio tikrinimo mokymuose. Atsižvelgiant į MMC pateiktą informaciją, teigtina, kad tarptautinių sankcijų tema yra paliečiama ne vienuose mokymuose, kurių pavadinime atspindima tarptautinių sankcijų taikymo tema (seminaras „Reikalavimai gabenant strategines prekes ir vieningas sankcijų taikymas“), bet ir kituose atskirų sričių (prekių klasifikavimo, kilmės, muitinio tikrinimo, teisinės atsakomybės taikymo ir pan.) mokymuose, todėl papildomas mokymo poreikių nustatymas, naujų

	<p>programų sudarymas šioje srityje netikslingas.</p> <p>Remiantis aukščiau išdėstytu, teigtina, kad dalis analizės metu nustatytų rizikos veiksnių dėl galimybės išvengti muitinio tikrinimo dėl analogiškais atvejais atliekamo skirtingo rizikos vertinimo yra pašalinti arba šalinami – sankcionuotos prekės nepatenka žaliąjį kanalą, nebent yra tam tikrų rizikų dėl naujai diegiamų informacinių sistemų funkcionalumo neatitikimo ar jos sutrikimų; pasikeitus esamam teisiam reglamentavimui tarptautinių sankcijų taikymo srityje, organizuojami susitikimai (MS Teams priemonėmis) su TM postų pareigūnais, pristatant naujoves, pakeitimus, diskutuojant teisės aktų nuostatų taikymo klausimais; vienodos praktikos formavimo kontrolės tarptautinių sankcijų įgyvendinimo srityje tikslais reguliariai, kas dvi savaites, arba pagal poreikį vyksta (MS Teams priemonėmis) posėdžiai, kuriuose dalyvauja MD, TM, krovinių postų „Centras“ vadovybė, prireikus, kviečiami ir TM pasienio muitinės postų vadovai; teisinio reglamentavimo tarptautinių sankcijų taikymo srityje pokyčiai, kiek tai įmanoma, kuo skubiau, perkeliama į atitinkamų rizikos profilių muitinio tikrinimo instrukcijas; galimybės atstovavimo muitinėje paslaugas teikiantiems asmenims matyti „tinkamą“ pagrindinę muitinės įstaigą pašalinimas, kai nuo 2024 m. kovo 11 d. iMDAS bus tik viena importo/eksporto įstaiga; prekių – transporto priemonių – deklaravimo antrą, trečią ar daugiau kartų atvejais muitinės pareigūnai muitinio tikrinimo instrukcijoje mato, kad jos yra pateikiamos ne pirmą kartą; MMC organizuojami įvairūs mokymai, kuriuose paliečiama ir tarptautinių sankcijų taikymo tema.</p> <p>Dėl dalies analizės metu nustatytų rizikos veiksnių dėl galimybės išvengti muitinio tikrinimo dėl analogiškais atvejais atliekamo skirtingo rizikos vertinimo vis dar ieškoma sprendimo būdų. Šie klausimai yra sprendžiami kompetentingų padalinių – ieškoma sprendimų kaip galima būtų kontroliuoti antrą, trečią ar daugiau kartų deklaruotas kitas prekes nes kyla problemų dėl prekių unikalios numerio nebuvimo (koks yra transporto priemonės VIN).</p> <p>Apibendrinus aukščiau aprašytus eksporto deklaracijų, kuriuose deklaruotos prekės, kurioms taikomi eksporto draudimai ir apribojimai, neišleidimo/išleidimo atvejus bei įvertinus TM, MD MPS, VPNPKS, MKT RVS pateiktą informaciją, teigtina, kad galimybę išvengti muitinio tikrinimo dėl skirtingo analogiškais atvejais rizikos vertinimo sąlygoja 4 punkte nurodyti rizikos veiksniai, tačiau atsižvelgiant į tai, kad dėl šių nustatytų rizikos veiksnių šiuo metu jau yra vykdomos tam tikros priemonės – MMC organizuojami įvairūs mokymai, kuriuose paliečiama ir tarptautinių sankcijų taikymo tema arba ieškoma sprendimų dėl antrą, trečią ar daugiau kartų deklaruotų kitų prekių kontrolės, siūlyti naujas rizikos mažinimo priemones nėra tikslinga.</p>
	<p><b>4. Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. galimybės informacinių sistemų priemonėmis užtikrinti, kad antrą ir daugiau kartų teikiamos deklaracijos prekėms, kurios prieš tai buvo neišleistos dėl joms taikomų draudimų ir apribojimų, nebūtų nukeiptos į žaliąjį kanalą, bei informuoti muitinės pareigūnus apie pakartotinai toms pačioms prekėms pateiktą deklaraciją ir nustatyti prievolę jiems patikrinti, ar pašalinti ankstesnio tikrinimo metu nustatyti trūkumai (pažeidimai/neatitikimai), nebuvimas. Situacija šiuo klausimu sureguliuota tik transporto priemonių deklaravimo atvejais, nes (<i>viešai neskelbtina informacija</i>), kuris yra vienintelis deklaracijos duomuo, turintis unikalų numerį;</li> <li>2. nepakankama muitinės postų pareigūnų kompetencija, sąlygojanti jiems priskirtų atlikti funkcijų neatlikimą ar netinkamą atlikimą.</li> </ol>

<b>5. Siūlomos rizikos mažinimo ir nustatytų jos veiksmų pašalinimo priemonės:</b>			
<b>Nr.</b>	<b>Priemonės aprašymas</b>	<b>Atsakingas subjektas:</b>	<b>Įvykdymo terminas:</b>
1.			
2.			
<b>Kitos pastabos:</b>			
1.			
2.			

<b>Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados priedas Nr. 2</b>	
<b>1. Rizika (pavadinimas, lygis)</b>	<b>R<sub>3</sub></b> – Galimybė piktnaudžiauti esant nepakankamam tarptautinių sankcijų įgyvendinimo teisiniam reglamentavimui
<b>2. Veiklos sritis (-ys) ir viešojo sektoriaus subjekto administracijos padalinys (-iai), kuriame (-iuose) ji nustatyta.</b>	Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos teritorinės muitinės
<b>3. Esama padėtis (situacijos aprašymas):</b>	<p>Atliekant korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, buvo vertinta papildoma informacija iš Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos teritorinių muitinių (toliau – TM) ir Muitinės departamento Veiklos priežiūros ir netarifinių priemonių kontrolės skyriaus (toliau – VPNKS) nuomonė dėl teisinio reglamentavimo pakankamumo tarptautinių sankcijų įgyvendinimo srityje, išanalizuoti teisės aktai, reglamentuojantys teisinius santykius šioje srityje: Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymas, Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įgyvendinimo“ (toliau – Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašas), Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašas, patvirtintas Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. 1BE-575 „Dėl tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašas), susipažinta su Tarybos reglamentais, numatančiais atitinkamus ribojimus: 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2006 „Dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos išitraukimą į Rusijos agresiją prieš Ukrainą“, 2014 m. birželio 23 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 692/2014 „Dėl ribojamųjų priemonių atsakant į neteisėtą Krymo ir Sevastopolio prijungimą“, 2014 m. kovo 17 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 269/2014 „Dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi“, 2014 m. liepos 31 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 833/2014 „Dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje“, 2022 m. vasario 23 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/263 „Dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų reaguojant į vyriausybės nekontroliuojamų Ukrainos Donecko ir Luhansko sričių teritorijų pripažinimą ir nurodymą į tas teritorijas įvesti Rusijos ginkluotąsias pajėgas“, bei įvertinta kita viešai prieinama informacija, susijusi su tarptautinių sankcijų taikymu.</p> <p>Nagrinėjama laikotarpiu nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2023 m. spalio 31 d., įskaitant laikotarpį ir nuo 2023 m. balandžio 15 d., kuomet įsigaliojo Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo pakeitimai, kuriais buvo numatyta</p>

atsakomybė už tarptautinių sankcijų pažeidimus, o juridiniams asmenims papildomai numatytos poveikio priemonės ir jų taikymo tvarka, Kauno ir Vilniaus TM nebuvo atlikta tarptautinių sankcijų pažeidimų tyrimų bei nebuvo taikytos poveikio priemonės, o Klaipėdos TM atlikti 32 tyrimai, tačiau juridiniams asmenims už tarptautinių sankcijų pažeidimus poveikio priemonės nebuvo taikytos. TM teikdamos nuomonę, kokia tvarka vadovaujantis jos atliktų (atlieka) tarptautinių sankcijų pažeidimo tyrimus, nurodė:

Klaipėdos TM – Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašu ir Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1B-407 „Dėl Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklės);

Kauno TM – Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymu, Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo aprašu, Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašu bei atsižvelgiama į Muitinės departamento 2023 m. balandžio 18 d. raštu Nr. (1.13Mr)3BE-3039 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ pateiktas rekomendacijas;

Vilniaus TM – Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymu ir Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo aprašu.

Muitinės departamento VPNP KS teikdama nuomonę, kokia tvarka privalėtų vadovautis TM atliekant tarptautinių sankcijų pažeidimo tyrimus, nurodė Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklės ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymą, kai atliekamas kompleksinis, teminis, supaprastintas mokestinis patikrinimas arba tikslinis muitinis patikrinimas, o muitinio įforminimo metu nustatčius galimus požymius dėl tarptautinių sankcijų pažeidimo – tyrimą turėtų atlikti Pažeidimų prevencijos skyriai, kurie atlieka tyrimus dėl administracinės atsakomybės taikymo (pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą).

Įvertinus pateiktus teritorinių muitinių atsakymus akivaizdu, kad jos tiems patiems teisiniams santykiams reguliuoti (tarptautinių sankcijų pažeidimo tyrimams vykdyti) taiko (taikytų) netapačius teisės aktus: Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklės taikytų tik Klaipėdos TM, tuo tarpu Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo nuostatas taikytų tik Kauno ir Vilniaus TM.

Įvertinus Muitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklės, nustatyta, kad šios taisyklės iš esmės yra skirtos muitinės pareigūnams organizuojant ir vykdant Lietuvos Respublikos asmens ūkinės komercinės veiklos, susijusios su mokesčių įstatymų ir kitų teisės aktų jam nustatytų prievolių, patikrinimu ir jo rezultatų įforminimu. Šiose taisyklėse numatytas patikrinimas – tai muitinės pareigūnų atliekamas Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje savo veiklą vykdančio asmens patikrinimas siekiant kontroliuoti, kaip asmuo vykdo muitų ir kitų mokesčių įstatymų reikalavimus, pareigas ir prievoles, susijusias su muitinės sankcionuotų veiksmų atlikimu, muitinės administruojamų muitų ir kitų mokesčių apskaičiavimu, sumokėjimu ir kitomis muitinės veiklos sritimis.

Įvertinus Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašo nuostatas, darytina išvada, kad tik šio aprašo 16 ir 17 punktai bei aprašu patvirtinta protokolo forma dalinai reglamentuoja galimai padarytų tarptautinių sankcijų pažeidimo tyrimo tvarką.

	<p>Muitinės departamento 2023 m. balandžio 18 d. raštu (1.13MR)3BE-3039 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ pateiktose rekomendacijose informuojama apie priimtus Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo naujus pakeitimus, pateikiama nuomonė, kaip turėtų būti įforminamas TM sprendimas taikyti juridiniam asmeniui poveikio priemonę, numatytą Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme, koks turėtų būti to sprendimo turinys. Pateikiama nuomonė, koks TM padalinys turėtų atlikti tyrimą ir priimti sprendimą, nustačius tarptautinių sankcijų pažeidimo požymius muitinio tikrinimo ir įforminimo metu, ir koks TM padalinys turėtų atlikti tyrimą ir priimti sprendimą atliekant kompleksinį, teminį, supaprastintą mokestinį patikrinimą ar tikslinį muitinį patikrinimą. Taip pat pateikiama nuomonė, kada ir kas (muitinės posto pareigūnas ar TM padalinys atliekantis tyrimą) turėtų surašyti prekių sulaikymo protokolą ir laikinai sulaikyti prekes, kai kyla įtarimų, kad juridinis asmuo pažeidžia tarptautines sankcijas ir jam gali būti taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme numatytos poveikio priemonės.</p> <p>Anksčiau paminėtuose Tarybos reglamentuose<sup>1</sup> yra įtvirtinta, kad valstybės narės privalo nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikytinų už šių reglamentų nuostatų pažeidimus ir šios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios bei valstybės narės <u>privalo imtis visų būtinų priemonių užtikrinančių jų įgyvendinimą</u>. Pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 23 p. Muitinės departamentas atlieka kompetentingos institucijos funkcijas, nurodytas Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose, ir <u>užtikrina vienodą tarptautinių sankcijų įgyvendinimo praktiką</u>, kai apribojimai susiję su prekių importu bei eksportu.</p> <p>Vertinant nustatytą riziką atsižvelgta į Muitinės departamento VPNPKS bei Muitinės departamento Teisės skyriaus pateiktas nuomones dėl tarptautinių sankcijų įgyvendinimo reglamentavimo pakankamumo, aiškumo ir vienodumo. Minėtų padalinių nuomone šioje srityje teisinis reglamentavimas yra pakankamas, aiškus ir nėra būtinas papildomas reglamentavimas.</p>
<p><b>4. Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai:</b></p>	
<p>Lietuvos muitinėje teisės aktuose yra numatytos visos būtinos priemonės, užtikrinančios Tarybos reglamentuose<sup>2</sup> numatytų sankcijų įgyvendinimą, tačiau pastebėtina, kad jos praktikoje pilna apimtimi nėra taikomos arba vengiama jas taikyti, nes per tiriamąjį laikotarpį Klaipėdos TM atliko 32 tarptautinių sankcijų pažeidimų tyrimus, o Kauno ir Vilniaus TM neatliko nei vieno tarptautinių sankcijų pažeidimų tyrimo. Juridiniams asmenims už tarptautinių sankcijų pažeidimus poveikio priemonės, numatytos Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme visai nebuvo taikytos. Muitinės pareigūnai, privalantys taikyti minėtus teisės aktus, nėra užtikrinti jų taikymo aiškumu ir teisingumu, nes šiems teisiniams santykiams reguliuoti taikomos normos yra nustatytos skirtinguose teisės aktuose, tai patvirtina ir skirtinga tarptautinių sankcijų pažeidimo tyrimų statistika tarp TM (32/0/0). Toks teisinis neaiškumas sudaro labai realias ir pakankamas sąlygas vystytis korupcijos apraiškoms ir sąlygoms.</p>	

<sup>1</sup> 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2006 „Dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos išitraukimą į Rusijos agresiją prieš Ukrainą“ ir 2014 m. liepos 31 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 833/2014 „Dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje“;

<sup>2</sup> Žr. <sup>1</sup> pastabą.

Nr.	Priemonės aprašymas	Atsakingas subjektas:	Įvykdymo terminas:
1.	Parengti tarptautinių sankcijų pažeidimų tyrimo ir atsakomybės taikymo fiziniams bei juridiniams asmenims proceso aprašą (algoritmą)	MD Veiklos priežiūros ir netarifinių priemonių kontrolės skyrius	2024-06-30
<b>Kitos pastabos:</b>			
1.			
2.			